

Zriaďovateľ:
**Trnavský
samosprávny
kraj**

Galéria Jána Koniarka v Trnave
Zelený krížek 3, 917 01 Trnava

TLAČOVÁ SPRÁVA

Titul výstavy:	Bienále plastiky malého formátu Pezinok 2017 5. ročník (Trnava – Pezinok – Bratislava – Wrocław)
Miesto konania:	Galéria Jána Koniarka, Synagóga – Centrum súčasného umenia, Halenárska 2, Trnava
Kurátor:	Roman Popelár
Vystavujúci autori:	Marek Dobeš, Mateusz Dworski (PL), Andrej Haršány, Roman Hrčka, Katarína Kissoczy, Patrik Kovačovský, Bohuš Kubinský, Alžbeta Lišková, Helena Lukášová (CZ), Róbert Makar, Eva Masaryková, Marcin Michalak (PL), Robert Mlčúch, Aino Nebel (D), Tomasz Nièdziólka (PL), Tets Ohnari (JP/CZ), Štefan Oslej, Miroslav Pallo, Till Pansow (D), Ludmila Pohlová (CZ/SK), Ivan Patúc, Karin Patúcová Lunterová, Martin Ščepka, Jozef Suchoža, Robert Szittay, Michal Šuda, Rastislav Trizma
Vernisáž:	6.4. 2017 (Štv.) o 18.00 hod.
Trvanie výstavy:	6.4. 2017 (Štv.) – 10.5. 2017 (Str.)

Podujatie začalo písať svoju históriu pred desiatimi rokmi pod názvom *Bienále plastiky malého formátu Pezinok*. Pri jeho ideovom zrode v rokoch 2005-6 stáli akad. soch. Jozef Jankovič, historička umenia Ľuba Belohradská a Viera Moravčíková, koordinátorka projektu.

Bienále má od úvodného ročníka 4 cieľové skupiny: v prvom rade išlo o realizáciu požiadavky prof. Jankoviča vytvoriť po rokoch stagnácie pôdu pre pravidelnú prezentáciu tvorby plastiky malého formátu. Realizovať dialóg tvorcov - generačný i medzinárodný - s cieľom, aby potenciálne talenty po odchode z akadémie nezostali v izolácii svojich ateliérov. K tomu prináležal aj dialóg publicistov a teoretikov umenia o smerovaní plastiky malého formátu na súčasnej umeleckej scéne. Po desiatich rokoch je bienále jediným pravidelným podujatím na Slovensku s týmto cieľom.

Dôležitý je aj program DETI NA VÝSTAVE - jeho obsahom je výchova ku vnímaniu umenia, odborne ho garantuje Mgr. Michaela Syrová, PhD. a v predchádzajúcich ročníkoch sa na ňom zúčastnilo spolu vyše 2000 detí.

Samotnou inšpiráciou vzniku podujatia bolo Bienále plastiky malého formátu v Murskej Sobote. Malé slovinské mesto na východe krajiny bez umeleckej tradície dokázalo na pôde regionálnej galérie v priebehu rokov vybudovať projekt, ktorý výrazne presahoval rámec celej krajiny. (Naposledy sa však toto bienále uskutočnilo v roku 2010.)

V roku 2007 sa uskutočnil v Pezinku 1. ročník pod garanciou Jozefa Jankoviča a kuratelou Ľuby Belohradskej pod názvom *Fakty / Artefakty*. Zúčastnilo sa na ňom 42 autorov a mal za cieľ zmapovať porevolučné roky – podchytiť sochárov, ktorí zostali na Slovensku aktívni v médiu voľnej sochy malého formátu. Bol to rekapitulačný ročník, ktorý poukázal aj na potenciálne silnú nastupujúcu generáciu. Tento ako aj nasledujúce ročníky však odryli mnohé slabiny, s ktorými sa naša spoločnosť často stretáva aj v súčasnosti: priestorovú, finančnú a logistickú podvyživenosť, ktorá zamedzuje usporiadať veľkorysú výstavu nad rámec miestnych pomerov.

Keď som začiatkom roka 2011 preberal odbornú garanciu projektu, veľké očakávania som nemal. Podarilo sa však zostaviť komornú kolekciu diel 12 autorov v krásnom pezinskom negalerijnom výstavnom priestore. Zúčastnili sa na nej aktívni slovenskí sochári s novou (nie staršou ako 2 roky) tvorbou, čo je čiastočne programovou náplňou Bienále: predstaviť nové diela alebo nových autorov. Príjemným zistením bolo, že na voľný komorný objekt sa upriamujú aj vzdelaním maliari: v tom čase napr. Igor Ondruš, neskôr Erik Šille, Marcel Mališ či Filip Sabol, rovnako multimedialisti (Juraj Dudáš) či grafici (Robert Makar). Všetci sa Bienále v minulých rokoch zúčastnili.

Od roku 2011 *Bienále plastiky malého formátu Pezink* charakterizovali podnázvy: v roku 2011 *Paralely / Posuny – Klasika a experiment* (po prvýkrát bola výstava reінštalovaná v novootvorenej bratislavskej galérii STATUA), v roku 2013 *Konfrontácie (SK, CZ, PL, H)*, pretože v tom roku sa na výstave zúčastnilo už 21 autorov, pričom tretina bola zo susedných krajín V4. Zmienka o výstave bola zverejnená aj na renomovanom portáli sculpture network.

V roku 2015 mala výstava názov *(Medzi)generačné paradoxy* a zúčastnilo sa na nej 23 výtvarníkov. V tom roku sa stala oficiálnou súčasťou medzinárodného podujatia *Socha a Objekt* v Bratislave a rovnako je to aj v aktuálnom ročníku.

5. ročník sa pýta, *Ako ďalej*. Bienále si neustále hľadá svoju tvár a výraz. Záujem o neho prejavili aj sochári žijúci v európskych kultúrnych centrách ako Berlín či Kolín nad Rýnom. Rovnako je to – na základe minulých ročníkov – aj v poľskej Wroclawi. Do Trnavy sa po roku vracia Tets Ohnari, ktorý sa ako prvý úspešne odprezentoval v zrekonštruovanej synagóge monumentálnou inštaláciou Reflection.

Svet a pomery v ňom sa rýchlo menia, z mnohých iných projektov vieme, že záujem (aj renomovaných) výtvarníkov z rôznych krajín o stredoeurópsky región vzrastá. Prídu, pokiaľ im dokážeme ponúknuť štandardné podmienky, ktoré sa u nás stále považujú za vysoký nadštandard. Rovnako vieme, že tradíciu nestačí budovať, treba ju neustále inovovať. Éra „salónov“ u nás z nostalgie prežíva aj po 27 rokoch, preto jednou z výziev do budúcnosti je tematické bienále. V ére stagnujúcej domácej sochárskej scény však hrozí, že počet domácich účastníkov sa výrazne zníži v prospech zahraničných...

Výstava, ktorej celoročná púť začne 6. apríla v trnavskej Synagóge - Centre súčasného umenia ukáže, či sme schopní v budúcnosti prekročiť slovenské „limity“ na ktorých doposiaľ stojíme.

Roman Popelár